PEDAGOGISK PLAN

Edderkoppene

4-5 år

Udland FUS barnehage

Udland

INNHOLD

1. **Innledning**
2. **Målsetting**
3. **Hvem er 4-5 åringen**
4. **Pedagogisk innhold/ Barnehagens fagområder fra Rammeplanen**
5. **CLASS og Egenledelse i lek og læring**
6. **Tuning in to kids**

1. Innledning

Når barna begynner på edderkoppgruppen går de fra å være yngst, til å bli nest eldst på stor avdeling. Noe skjer i denne alderen... De begynner å føle seg litt større og viser omsorg for de som er mindre enn seg selv. Barna er blitt godt kjent med hverandre som gruppe og trygg på personalet på stor avdeling.

Alle foreldre får invitasjon til foreldremøte i mai/juni og nye foreldre får en oppstarts samtale med en pedagog på gruppa. De nye barna får komme på besøk sammen med foreldre før ferien.

Denne planen/årshjulet er et arbeidsdokument for personalet og informasjon til foreldre. I starten på september vil det bli arrangert en foreldresamling hvor planen/årshjulet blir presentert. Her vil foreldre få anledning til å komme med bemerkninger og innspill (medvirkning). Planen/årshjulet bygger på Rammeplanen for barnehage.

2. Målsetting

Alle barn skal oppleve en likeverdig, trygg og meningsfull hverdag. Målet er at barna skal bli selvstendige, oppleve mestring og ha en god sosial og følelsesmessig utvikling.

3. Hvem er 4-5 åringen (ref. Barnets utvikling 0-5 år | Bufdir)

Ca. 4 år:

Barnet virker stadig større, men det er fortsatt mye det trenger hjelp til.

De fleste 4-5 åringer;

- er nysgjerrige på alt nytt
- vil ha kunnskap og informasjon, de spør ofte: «hvorfor det?»

- bruker fantasien mye
- er opptatt av å leke, alene og sammen med andre
- tenker mange vanskelige tanker om for eksempel krig og død
- er vare for forandringer

I denne alderen trenger barnet ditt fortsatt mye omsorg, og har fortsatt behov for å få være liten noen ganger. Det er godt å ha deg som voksen, til å svare på spørsmål og å forklare. Å få være med på daglige gjøremål er en flott mulighet til å lære!

I tillegg trenger barnet hjelp til å forstå og lære hva som er rett og galt. Grensesetting er veldig viktig for å skape en trygg og god relasjon mellom barn og voksne (foreldre)

Cirka 5 år
Femåringene er i rask utvikling på mange områder.

De fleste barn

- kan nå kle på seg selv
- klarer å sette ord på egne og andres følelser (sint, trist, glad)
- liker å gjøre omgivelsene glade, og setter pris på ros fra voksne
- begynner å forstå konseptet «regler», og ønsker gjerne å følge dem for å få anerkjennelse

Motorikken og kroppsbeherskelsen er i rasende utvikling. De kan for eksempel holde i en blyant/fargestift med et «voksent grep». De kan klippe med saks og lære seg å veve.

Språkutviklingen går også fort, og femåringene kan tulle med ord, sette sammen nye ord og lage rim. I denne alderen blir barn gjerne flinkere til å sette ord på ønskene og behovene sine. Dette fører til at det sjeldnere oppstår konflikter på grunn misforståelser.

Femåringene er opptatt av rett og galt og av hva som er rettferdig - eller kanskje urettferdig.

Som foreldre kan man av og til glemme at selv om kroppen og ordforrådet utvikler seg, er femåringene fortsatt langt fra modne. De kan ofte høres mer voksne ut enn det de er, og derfor kan vi voksne forvente for mye av dem. Evnen til å regulere sine egne følelser er ikke ferdig utviklet før man er langt oppe i 20-årene, så femåringene trenger fortsatt masse **hjelp med de vanskelige følelsene og sette ord på følelsene sine.**

Innen de har fylt fem år, har mange barn oppdaget sin egen seksualitet, de kan spørre om hvordan barn blir laget og blir oppmerksomme på forskjellen mellom jenter og gutter.

4. Pedagogisk innhold/barnehagens fagområder fra Rammeplanen

Kommunikasjon, språk og tekst

Barna skal:

- Uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- Videreutvikle begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd
- Leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytme, lyder og ord
- Møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- Oppleve spenning og glede ved høytlesing, fortelling, sang og samtale
- Utforske og gjøre erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter

Dette gjør vi gjennom å:

- Ha samtaler med barna i ulike aktiviteter, måltid, toalettsituasjon, garderobe, lek inne og ute.
- Stille åpne spørsmål
- Gi barna tid til undre seg og være med i samtalen
- Bruke bøker og bilder
- Ha bøker lett tilgjengelig
- Sette ord på følelser som barna har
- Bruke enkle rim og regler
- Fortelle/lese eventyr
- Dramatisere fortellinger
- Bokvennprosjekt, barna får ha med seg bok hjemmefra som blir lest i barnehagen
- Spille spill
- Synge sammen
- Oppmuntre barn med to eller flerspråklig bakgrunn til å være språklig aktiv
- Bruke ASK som et alternativ, supplerende verktøy innen kommunikasjon
- Gjøre barna oppmerksom på bokstaver, finne sine bokstaver i navnet, leke skrive

Kropp, bevegelse mat og helse

Barna skal:

- Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- Bli kjent med egne behov, få kjennskap til menneskekroppen og utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold
- Videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper

- Oppleve å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
- Bli trygg på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser
- Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser
- Få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid

Dette gjør vi gjennom å:

- Personalet gir positive tilbakemeldinger på barnas mestring
- Får brukt kroppen hver dag på utelekeplassen
- Lage hinderløyper og ulike aktiviteter inne og ute
- Gå på turer i nærmiljøet
- Pusle, tegne, perle, klippe
- Dans til musikk
- Bruke bevegelsessanger
- Hjelpe barna til å sette grenser for seg selv og andre når de ikke vil fortsette en lek
- Følge opp barns lekeinitiativ og tilby lek og spill
- Skape betingelser for likeverdig kroppslig lek og aktivitet
- Gi bekreftelse og inspirere barn til å søke fysiske utfordringer
- Ta vare på barns helse og sikkerhet og kunne utføre førstehjelp
- Organisere vekslinger mellom perioder med ro, aktivitet og måltider
- Legge til rette for god organisering av måltider og kjenne på fellesskap rundt måltidet
- Barna skal få gode vaner, holdninger og kunnskap om kost, hygiene, aktivitet og hvile
- Være med å lage mat og dekke bord

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal:

- Ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
- Ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- Bearbeide inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne
- Møte et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og delta i kunst og kultur opplevelser med andre
- Bruke ulike teknikker, materiale, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk
- Oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet

Dette gjør vi gjennom å:

- Barna skal få utfolde seg selv med ulike formingsmaterialer
- Sørge for at barna har tilgang til rikelig og varierte materialer.
- Produktene som barna lager, skal være laget av barn.
- Anerkjenne barnas egen tradisjonskultur og barnekultur

- Oppmuntre barna til å prøve å være med på det vi lager, men samtidig ikke presse hvis de ikke vil
- Være lyttende, oppmerksomme og vise respekt for barnas ulike kulturelle uttrykk
- La barna utrykke seg gjennom musikk, sang, dans og drama.

Natur, miljø og teknologi

Barna skal:

- Oppleve og utforske naturen og naturens mangfold
- Få gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- Oppleve, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover
- Få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
- Få kunnskap om dyr og dyreliv
- Lage konstruksjoner av ulike materialer
- Få kjennskap til menneskets livssyklus

Dette gjør vi gjennom å:

- Være ute på tur og gi naturopplevelser.
- Være ute hver dag i all slags vær
- Velge litteratur og aktiviteter som fremmer forståelse for naturens utvikling
- Samtaler om barnas erfaringer med ulike naturopplevelser
- Bruke nærmiljøet til å gjøre barna bevisst på dyr, fugler, insekter o.l når vi er ute. Det hender også at vi ser ørn
- Nærhet til stallen, gjør at vi ofte ser hester
- Enkelte år, har vi egg til ruging som blir til kyllinger
- Gjøre barna bevisst på at det ligger søppel i naturen som ikke skal være der
- Se årstidenes forandringer i naturen når det gjelder trær og blomster
- Smelte/fryse vann
- Bruke Proweiser og nettet til å søke opp ting vi lurer på.

Antall, rom og form

Barna skal:

- Oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger
- Utvikle forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- Leke og eksperimentere med tall, mengde og telling
- Erfare størrelser i sine omgivelser og sammenligne disse
- Bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- Undersøke og gjenkjenne egenskaper ved former og sortere dem på forskjellige måter
- Undersøke og få erfaring med løsning av matematiske problem og oppleve matematikk

Dette gjør vi gjennom å:

- Bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen
- Bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, ulike naturmaterialer, leker og utstyr, for å inspirere barna til matematisk tenkning
- Telling og telleregler, vi teller f.eks barna når vi har samling
- Rydding og sortering
- Rommene i barnehagen er lagt til rette for ulik type lek
- Stille spørsmål som får barna til å undre seg over ulike matematiske begreper
- Finne former og mønster som vi har rundt oss
- La barna bruke kroppen og sansene til å utvikle romforståelse. Finne gjemmesteder inne og ute, gå på tur, være med å finne veien til turmålet eller tilbake til barnehagen
- Stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsing.

Etikk, religion og filosofi

Barna skal:

- Få kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- Utforske og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål
- Få kjennskap til, forstå og reflektere over grunnleggende normer og verdier
- Få en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på
- Utvikle interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap

Dette gjør vi gjennom å:

- Møte barnas tro, spørsmål og undring med respekt
- Legge vekt på at vi er ulike og at vi skal vise respekt og toleranse for hverandre ved samtaler og situasjoner som oppstår
- Være oppmerksom på barnas ulike kulturelle, religiøse eller livssynsmessige tilhørighet
- Veilede barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger
- Være forbilder
- Markere høytider og tradisjoner
- Kirkebesøk før jul
- Bruker bøker og sanger

Nærmiljø og samfunn

Barna skal:

- Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet
- Erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
- Utforske ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer seg og ferdes trygt
- Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer
- Bli kjent med at samene er Norges urfolk, og få kjennskap til samisk kultur.

Dette gjør vi gjennom å:

- Hjelpe barna i lek og samvær med andre at valg og handlinger de tar, kan påvirke situasjonen for dem selv og for andre barn/voksne.
- Vi bruker nærmiljøet til å bli kjent med det som er rundt oss, stall/ridesenter, omsorgssenter, annen barnehage, kirke
- Lære barna til å ta hensyn til trafikk, krysse vei, gå på fortau
- Gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme.
- Gjøre barna kjent med at landet vårt og verden har endret seg, at det er en historisk, nåtid og fremtidig sammenheng.
- Markere samedagen

5. CLASS og Egenledelse i lek og læring

CLASS gir grunnlag for å vurdere samspillskvaliteten i barnehagen mellom de ansatte og barna. Kvaliteten vurderes gjennom observasjon av emosjonell støtte, organisering av arbeidet og læringsstøtte. Videre kan observasjonene brukes til å vedlikeholde og videreutvikle kvaliteten i barnehagen.

Metoden er motiverende og gir også kunnskap om hvordan endringer kan gjøres for å øke kvaliteten. CLASS gir et grunnlag for å beskrive, analysere, og gi anbefalinger for de ansattes arbeid på avdelingene. Verktøyet gir dermed grunnlag for pedagogisk dialog knyttet både til utvikling av positive læringsmiljø, struktur og rutiner, og til hvordan de ansatte kan støtte utvikling hos barna.

6. Tuning in to kids

Tuning in to kids er et evidensbasert foreldreveiledningsprogram som fokuserer på det emosjonelle båndet mellom foreldre og barn. De ansatte får opplæring i hvordan tilnærme seg barns følelser, emosjonsveiledning**.** Tilnærmingen fokuserer på å lære foreldre/ ansatte å bli oppmerksom på og møte barnets mange følelsesuttrykk med nærhet og forståelse, i tillegg til å støtte både egen og barnets evne til selvregulering.

Dagsrytme:

Kl. 06.45: Barnehagen åpner og frokost fram til 08.30 for de som ikke har spist hjemme.
Kl. 08.00: Vi deler oss inn i gruppene våre. Frilek og aktiviteter.
Kl. 10.30: Samling.
Kl. 10.45: Toalett, håndvask
Kl. 10.45/11.00: Lunsj.
Kl. 11.30: Utelek
Kl. 13.15: Toalett
Kl. 13.45: Måltid med skive, frukt og vann.
Fri lek ute eller inne til barnehagen stenger kl. 16.30,

Måltid:

Til frokost må barna ha med egen matpakke. Til lunsj har vi smøremåltid og noen ganger varm mat. Barna får egen kniv som de smører maten med, og de får hjelp dersom de trenger det.

Utetid og bytteklær:

Vi er mye ute i løpet av en dag. Det er derfor viktig at barna har nok klær om de skulle bli våte, (både i ute lek og hvis de har kommet for seint på do). Viktig å merke klær med navnet deres, ha strikker under dresser og regnklær.

Det er foreldrenes ansvar å ha orden i garderoben.

Leker med hjemmefra:

Barna skal ikke ha private leker med seg i barnehagen. Lekene i barnehagen er felles for alle.

Informasjon ut til foreldrene:

Vi bruker mykid der vi kommer med informasjon om det som skjer i barnehagen. Vi legger ut på kalenderen når det er spesielle ting som skjer, vi gir ut nyhetsbrev ca. hver tredje måned, enkelte dager skriver vi på "dagen i dag" om hva vi har gjort og vi legger ut bilder. Vi sender også meldinger om det er noe som mangler av klær o.l. Mykid er også en god plass for dere å formidle beskjeder til barnehagen. Det er viktig at dere legger inn når barnet har fri eller ferie eller ved sykdom. Det er til god hjelp når personalet skal avvikle ferier at vi vet hvor mange barn som er til stede. Vi oppfordrer til å legge inn fri/ferie så tidlig som mulig.

Bursdager:

Da lager vi smoothie, vi har samling med krone og sang og de får sitte på gullstol. Hvis det er noen som ønsker å invitere til bursdag hjemme, må invitasjon leveres ut privat, ikke i hyllene i barnehagen. Barnehagen tar ikke ansvar for dette, og vi har også opplevd at invitasjoner har forsvunnet.

Velkommen til de som nå skal være edderkopper og til nye barn som ikke har gått de første årene i Udland FUS barnehage.